

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

404. An, & qualiter præfati ob negotium necessarium seu evidentem Ecclesiæ utilitatem abesse possint ultra dictos tres menses, & interim lucrari non tantùm fructus grossos, sed & distributiones ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

alterius, ne aliàs dispensatio ad secundum Canoniceatum esset inutilis. Idem est de Canonico obtinente ex dispensatione parochialem, residentes enim in parochiali sunt privilegiati ex Bulla Pii V. ad percipiendos fructus in absentia aliorum beneficiorum, quæ habent. *Garc. n. 343.*

Questio 404. An, & qualiter præfati ob negotium necessarium seu evidentem Ecclesie utilitatem abesse possint ultra dictos tres menses, & interim lucrari non tantum fructus grossos, sed & distributiones quotidianas?

Respondeo affirmativè, juxta *cit. c. unic. §. qui vero &c.* juxtaq; dicta de curatis, & quidem à potiori; intelligendo tamen hoc de negotiis, & utilitate propria Ecclesie, non alienæ: vel etiam probabiliter de utilitate Ecclesie universalis, cum utilitas communis propria sit cujusque & commune bonum præferendum sit privato; unde si ob utilitatem Ecclesie propria licet abesse ab Ecclesia & choro, & tamen percipere etiam distributiones quotidianas, multò magis id licebit ob utilitatem propria & reliquis Ecclesiis commuenum. *Pirh. loc. cit. n. 90. citans Castrop. p. 2. de relig. d. 3. p. 9. §. 3. n. 1.* Qualiter autem cum *cit. c. unico* concilietur textus *c. cum non deceat. de elect. in 6ro.* in quo Bonifac. VIII. rescribens ait: *cum Ecclesiarum suarum prosequentes utilitatem censeri debeant residentes, fructus suorum beneficiorum, que obtinent in iis Ecclesiis, quorum negotia prosequuntur, quotidianis distributionibus dumtaxat exceptis recipiant. &c.* vide apud *Pirh. loc. cit. num. 92.* ubi inter alias, quas profert conciliationes, hanc dicit esse probabiliorem, eamque teneri à Gl. *ibid. v. utilitates. Navar. l. 3. cons. 8. de Cler. non resident. num. 4. Laym. loc. cit. n. 7. c. 3. Azor. loc. cit. q. 14.* quod nimirum Bonif. *cit. c. unico* adjudicet ex dicta causa absentibus etiam distributiones, dum hæc de consuetudine aut statuto ex tali causa absentibus dantur, approbando talem consuetudinem, vel statutum, citato verò *c. cum deceat.* velit citra tale statutum vel consuetudinem, sive vi juris communis non deberi eas absentibus, etiam ex dicta causa; quippe quæ ex propria institutione, non nisi iis, qui divinis officiis interfunt, dari debent. Quamvis etiam de jure communi, cessante etiam consuetudine, percipiat non solum fructus, sed & distributiones quotidianas, qui abest pro evidente utilitate Ecclesie, si præsens est in loco, ubi est Ecclesia, ut *Garc. n. 359. citans Covar. cit. c. 13. nu. 8. Jo. Gutierrez. can. 99. l. 1. c. 1. n. 145. Zerol. Zechum, &c.*

2. Poterunt igitur ultra tres menses abesse ab Ecclesia & choro, & percipere interim etiam distributiones, Primò Canonicus missus, v. g. Romam, vel aliò, ut tractet negotia Ecclesie suæ, defendat jura illius aut Capituli. *Pirh. ibidem. citans Barb. de off. Epif. alleg. 53. n. 171.*

2. Secundò etiam citra missionem aut jussionem Capituli degens alibi occupatus in visitandis & defendendis juribus, & redditibus præbendæ, vel Canonicatus, quem habet in Ecclesia, à qua abest. *Pirh. ibidem. citans Barb. in collectan. ad cit. c. unico. num. 12.*

4. Tertio habens in Ecclesia dignitatem, cui incumbit visitatio, v. g. Archidiaconus ratione hujus visitationis & muneris sui ultra tres menses abens à dicta Ecclesia lucratur etiam distributio-

nes. *Pirh. ibidem. Azor. cit. l. 7. c. 7. q. 16.* Quod tamen limitat *Garc. cit. c. 2. num. 332.* ex declaratione S. Congregationis, quam citat accipiendo distributiones pro iis fructibus Archidiaconatus, qui lucrifunt per interessentiam, negat autem de cæteris distributionibus, maxime quotidianis, quamvis *n. 333.* dicat, quòd si esset consuetudo, ut Archidiaconus visitans suum Archidiaconatum reciperet, & has distributiones, esse eam validam nec prohibitam, per *cit. c. unicum.* juxta *Monach. ibid. n. 2.* uti etiam *num. 336.* dicit illum lucrifacurum has distributiones, dum in ipsa civitate vel loco, ubi est Ecclesia, visitaret, seu actu exerceret jurisdictionem imminentem suæ dignitati, dum id oporteret fieri tempore horarum, nec posset commodè post aut ante illas, De cætero *n. 334. & seq.* inquit non obstat huic sententiæ de non percipiendis à tali distributionibus quotidianis *c. 3. sess. 22.* Trident. ubi dicitur; quòd incumbens curæ animarum imminenti dignitati suæ habetur pro præsentè & interessente; eò quòd id intelligendum, ut constat ex S. Congregat. declarationibus, quas *ibidem* recitat, de cura animarum propriè tali, nempe fori interioris, non de illa, quæ est solum fori exterioris, qualem habet tantum Archidiaconus, quæ talis. Quòd si & talis habeat Canonicatum, cujus fructus, & distributiones sunt distinctæ à fructibus dignitatis, etiam si aliàs Canonicatus adesseret dignitati annexus (secus est de portione accessorie annexa dignitati, cum tunc sit unum beneficium, & portio ista se habeat, ut prædium dignitatis, ad eò que ejus fructus sint fructus ipsius dignitatis, seu ejus prædii. *Garc. num. 338.*) non lucraretur distributiones istius Canonicatus. *Pirh. loc. cit. citans Castrop. ubi supra. n. 9.* imò nequidem fructus, nisi pro rata trium mensium, quibus abas licet Canonico abesse. *Garc. ibidem.* juxta declarationem S. Congregat. quam citat *n. 332.* quia jam sunt duo beneficia, & visitando ratione dignitatis, non deservit Canonicatus.

5. Quarto, qui à Capitulo missi ad Concilium generale, vel provinciale, aut Synodum, ut tanquam Theologi vel Canonistæ ei intersint. *Pirh. loc. cit. citans Barb.*

6. Quintò, Pœnitentiarius Ecclesie Cathedralis interea, dum confessiones audit in Ecclesia præsens in choro habetur, juxta *Trid. sess. 24. c. 8. Pirh. ib.*

7. Sextò, qui deputatur ad recipiendas rationes reddituum, & bonorum Ecclesie. *Pirh. ibid. citans Castrop. ubi supra. n. 6.*

8. Septimò, Canonicus vel alius beneficiatus tempore divinorum officiorum in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata privatim celebrans, etiam sine obligatione, & ex sola devotione habetur pro præsentè in choro, & lucratur distributiones ex recepta consuetudine; excipit autem Canonicum habentem in eadem Ecclesia beneficium Capellæ, qui interim, dum interveniendo suo isti beneficio abens est à choro, distributiones recipere non debet juxta declarationem S. Congregat. ad *cit. 12. sess. 24.* ita ille, quibus etsi obstat clarissimæ S. Congregationis declarationes apud *Garc. n. 398.* in quibus dicitur; tales etiam ex sola devotione celebrantes non censeri interesse isti horæ, nec illius distributiones recipere posse, nisi iusti essent à Superiore tunc celebrare (quamvis & hunc admonitum velint eadem declarationes, ut à tali jussione abstineant) idemque habeat Concilium Mediolan. Nihilominus & *Garc. n. 400. ait in Eccle-*

fia sua Abulenfi & aliis fervari contrarium, nimirum ut celebrantes, etiam ex sola devotione, habeantur pro presentibus, & interessentibus choro, quæ conferendo cum sit ex justa causa, cum totum sit cultus divini in eadem Ecclesia, & ut beneficiati inducantur ad celebrandum, videtur tolerabilis, citatq; pro hoc Covar. Duennam Hojed. &c. hic & n. 343. Adeoq; Pirh. hoc ipsum recte referebat ad meram consuetudinem.

9. Octavo, Canonicus Vicarius Capituli sede vacante in absentia non solum lucratur fructus, sed & distributiones, quia censetur esse in servitio Ecclesie (secus ac Vicarius Episcopi, qui potius est in servitio Episcopi, de quo ad *quæst. seg.*) cum magis commodum sit Ecclesie, ut deputetur unus, & non exerceatur jurisdictio per totum Capitulum. Pavinus de off. & potest. Capit. sede vacante p. 2. q. 10. n. 5. Rebuff. in *praxi de Vicar. Episc. n. 5.* apud Garc. n. 358.

10. Denique Canonici vel habentes dignitatem &c. exercentes curam animarum incumbentem de jure vel consuetudine Canonicatibus suis, vel dignitatibus pro tempore, quo in Ecclesia curata resident, & ministrant (quamvis declarat. S. Congregationis apud Garc. n. 335. habeat: *dum tamen sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendi, quæ spectant ad ipsam curam*) habentur tanquam presentes essent, & divinis interessent in Cathedralibus & Collegiatis, juxta c. 3. *sess. 22. Trid.* Pirh. l. cit. n. 91. Secus est de Canonici, vel dignitatem habentibus, qui parochiales non annexas seu unitas suo Canonicatui, vel dignitati obtinent; hi enim etsi, dum in parochialibus resederint, privilegiati sunt juxta Bullam Pii V. vel ex indulto Pontificio ad perceptionem fructuum suorum Canonicatum & dignitatum, non tamen ad percipiendas distributiones quotidianas, neq; optare possunt domus canonicas, neq; Canonicatui presbyterale, & similia, cum non habeantur pro presentibus. Et hoc nimirum, quando existat consuetudo, vel statutum, quo absentes non possunt optare; secus quo absentes possunt optare. sic habet declaratio S. Congr. ad cit. c. 3. *Trid.* quam etiam recitat Garc. n. 337.

Quæstio 405. An, & qualiter Canonici præbendati &c. ob servitium præstium Episcopo licite absint, & in absentia lucrentur fructus & distributiones?

R Espondeo, jure antiquo, nempe c. de cætero, & c. ad audientiam habetur, quod duo Canonici existentes in servitio seu obsequio sui Episcopi habeantur pro presentibus, & percipiunt fructus canonicatum, non tamen distributiones quotidianas. Garc. p. 3. c. 2. n. 345. sed neque huic juri derogatum est per cit. c. 12. *Trid.* Garc. n. 346. citans Navar. *consil. 1. & 2. de Cler. non resid.* Gon. *gl. 6. n. 255.* Hojed. de *incomp. benef. p. 1. c. 17. n. 29.* Zech. de *rep. Eccl. de Canon. n. 4. &c.* qui post *Trid.* scripserunt: & sic habent tres claræ declarationes Sacræ Congregationis apud eundem Garc. n. 347. juxta regulam, quod lex generalis posterior limitetur & determinetur per legem priorem specialem. *L. non est novum. & seq. ff. de ll. & gl. receptam in absent. offeratur. c. de litis contestatione.* Sanch. de *matrim. l. 2. d. 24. n. 6.* & alii apud Garc. n. 346. sic etiam Canonicus Vicarius Episcopi licite absit, & in absentia percipit fructus. Garc. n. 357. Pirh. *loc. cit. n. 91.* non tamen distributiones. AA. iidem cum Rebuff. in *praxi.* Porro verba illa: *Et ipsius Ecclesie servitio;* quæ habentur in citatis textibus non

esse amare accipienda, ita ut interserviens debeat de ea docere, sed satis esse, quod doceat de servitio pro Episcopo, ita ut dicta verba accipiantur de utilitate implicita Ecclesie, cum Ecclesia sit in Episcopo, tradit Lott. *cit. l. 3. q. 27. n. 191.*

2. Idemque procedit Primò etiam in Canonici doctorali & magistrali. Garc. *nu. 364.* Gonz. *gl. 6. num. 257.* nisi id vergeret in notabile detrimentum Ecclesie, quia maneret destituta literatis. Garc. n. 29. & Rebuff. *tit. de dispens. de non residendo num. 40.* Putat tamen Paxjord. *l. 10. tit. 40. n. 170.* hos non excusari à muneribus legendi, & reliqua præstandi ex munere incumbentia, quia cum separata sint ab ipsa residentia, & particulariter injuncta, nec appareat de immunitate, remanent ad ea implenda obligati. Non tamen videtur procedere in Canonico Pœnitentiario, qui non videtur posse occupari in servitio ultra tres menses aliàs à Concilio permisso à Canonici. Nec etiam in Canonico Lecturæ, cum ad munus illud electa sit ejus persona. Garc. n. 368.

3. Secundò in Canonici Ecclesiarum Collegiatarum. Lott. *loc. cit. n. 190.* Moneta de *distrib. p. 2. c. 8. n. 6.* contra Imol. *ad c. ad audientiam. n. 13.* & Jo. And. *ibid. num. 2.* censentes contrarium; eò quod non tanta communio sit inter Episcopum, & alias Ecclesias, quanta est illius cum sua Cathedrali.

4. Tertio in inferioribus etiam Clericis non Canonici jure aliquo ad residendum adstrictis; occurrente tamen urgente aliqua necessitate ipsius Episcopi, & dispensatione Episcopi. Lott. n. 188. & seq. Garc. *num. 369. & seq.* citans Navar. in *man. c. 25. & 120. & consil. 8. de etat. & qualit. num. 46.* Zechum de *rep. Eccl. tit. de beneficiat. n. 4.* Lopez &c. cum de cætero textus illi citati, concedentes illud servitium Episcopo, expressè loquantur tantum de Canonici, adeoque privilegium illud non sit ad alios extendendum (etiam si ut determinavit Rota apud Lott. haberent vocem in Capitulo, quod aliud est, quàm esse de Capitulo, ut videre est apud Garc. n. 377. & de quo si essent tales inferiores Clerici, uti quandoque contingit in aliquibus Ecclesiis, procederent in iis dicta jura, sicut in Canonici, cum tunc sint membra corporis Episcopi. Garc. n. 378.) utpote in materia damnosa Ecclesiis, & præjudicante cultui divino. Lott. *nu. 185. & seq.* ex Abbate in *c. cum dilectus de Cler. non resid.* insuper sit major communio Episcopi cum Canonici, quàm cum aliis. Garc. *num. 372.* Lott. *num. 187.* ex eodem Abb. *ad c. ad audientiam. n. 8.* ubi etiam docet, posse aliàs Clericos inferiores non Canonicos destinari, seu occupari per Episcopum pro utilitate communi, aut causa suggerente pro servitio ipsius Ecclesie Cathedralis (quamvis Rota apud Garc. n. 372. dicat ex Jo. And. *ad c. 1. de Cler. non resid.* non sufficere utilitatem totius Episcopatus in genere, sed requiri utilitatem Ecclesie) ita ut tunc in absentia absque dispensatione percipere possint fructus. vide Garc. *cit. n. 370. & 373.* ubi etiam quod aliàs occupati seu destinati pro utilitate communi, seu Episcopatus in genere, aut per Episcopum plures quàm duo ejusdem Ecclesie, ut sunt v. g. Procuratores generales cleri alicujus, residentes in Curia Romana, vel aliqua regali, non excusarentur à residentia in suis Ecclesiis, nec fructus lucrarentur, nisi fortè indultum speciale pontificium illis hac in causa concessum.